

Belia Generasi Kedua Felda (G2F): Kedudukan dan Isu Sosioekonomi

The Second-Generation Youth of Felda (G2F): Position and Socioeconomic Issues

Samsudin Suhaili¹ dan Faziyan Rahim²

¹*Jabatan Pengajian Kemasyarakatan & Kewarganegaraan, Universiti Pendidikan Sultan Idris.*

²*SMK Bandar Utama*

Email: samsudin@fsk.upsi.edu.my

Abstrak

Kajian ini dijalankan bagi menganalisis perkembangan sosioekonomi belia Generasi Kedua FELDA (G2F) di FELDA Raja Alias (FRA). Kajian ini meneliti kedudukan dan isu yang berkisarkan sosioekonomi belia G2F di FRA dan faktor penentu kepada status ekonomi G2F. Kaedah utama yang digunakan dalam kajian ini ialah kaedah kualitatif dan disokong oleh data kuantitatif dengan melibatkan sampel seramai 100 orang. Hasil dapatan menunjukkan sosioekonomi G2F berada pada status sederhana dan bentuk ekonomi yang dijalankan lebih cenderung ke arah pendapatan berasaskan makan gaji. Isu yang sering ditekankan dalam kalangan belia G2F ialah pendidikan, harta, pendapatan, simpanan dan pembangunan infrastruktur.

Kata kunci: Perkembangan sosioekonomi, belia generasi kedua FELDA, kedudukan dan isu.

Abstract

This study is conducted to analyse the development of socioeconomic of the second generation of FELDA's youths (G2F) at Felda Raja Alias (FRA). This study examines the socioeconomic position and issues of the G2F youths in FRA and determinant factors of the G2F economic status. The main methodologies use in this study are qualitative method and it is also supported with quantitative data which involved a sample of 100 people. The findings show that the economic status of the G2F is at a moderate level and the form of economy is inclined towards earning-based income. The issues that often stressed among the G2F youths are education, property, income, savings and the development of infrastructures.

Keywords: Socioeconomic development, second generation of FELDA, position and issue.

Pengenalan

Federal Land Development Authority (FELDA) ditubuhkan pada tahun 1956 bagi menempatkan penduduk Tanah Melayu, khususnya masyarakat yang tidak mempunyai keupayaan dalam menjalankan pertanian bercorak yang tersusun. Penubuhan FELDA juga merupakan strategi kerajaan untuk menyusun masyarakat majmuk dalam satu kawasan rancangan. Bagi memperkukuhkan penubuhan FELDA ini, sebuah kementerian khas yang bertanggungjawab ke atas pembangunan desa ditubuhkan iaitu Kementerian Pembangunan Desa pada tahun 1959. Dengan itu, FELDA mampu bergerak dengan konsisten kerana disokong oleh tulang belakang yang berupaya menggerakkan FELDA seterusnya memainkan peranan yang penting dalam pertumbuhan pembangunan FELDA (Halim, 2003).

Pada asasnya penubuhan FELDA adalah berdasarkan kepada persetujuan politik antara kaum tanpa ada unsur keraguan dan sejajar dengan semangat kompromi 1957 iaitu tidak mengancam kedudukan ekonomi penduduk-penduduk lain di negara ini. Maka, strategi perkembangan dalam membangunkan kawasan FELDA dirangka dan disesuaikan dengan struktur ekonomi serta politik negara yang berteraskan kepada ekonomi bebas. Ini merupakan strategi yang penting dalam memacu negara ke arah yang lebih makmur terutamanya dalam aspek ekonomi dan pembangunan sosial negara (Wan Abdul Kadir Yusof, 1997).

Kegiatan ekonomi utama di kawasan FELDA ialah pertanian yang mengusahakan kelapa sawit dan getah. Corak ekonomi seperti ini masih menjadi amalan kepada generasi kedua FELDA (G2F) yang tinggal di kawasan FELDA Raja Alias (FRA) kerana dua faktor iaitu faktor pendidikan dan dasar FELDA yang tidak membenarkan tanah FELDA dijual dengan sewenang-wenangnya. Oleh

itu, G2F yang masih tinggal di FRA meneruskan tradisi peneroka FELDA dalam menjalankan aktiviti bidang pertanian. Di samping itu, terdapat masyarakat FELDA yang menjalankan aktiviti selain daripada pertanian iaitu perniagaan (Habibah, 1998). Sebagai contoh membuka gerai pisang goreng di waktu petang bagi menambahkan pendapatan. Kesan langsung daripada penjana ekonomi seperti ini dapat menambahkan pendapatan G2F untuk mengharungi survival ekonomi.

Oleh yang demikian, status ekonomi dianalisis bagi menunjukkan corak-corak ekonomi yang dijalankan oleh G2F dan menunjukkan kedudukan ekonomi G2F secara menyeluruh bagi memperoleh tahap sosioekonomi G2F di FRA. Dalam memberikan perspektif kedudukan ekonomi G2F di FRA, aspek-aspek khusus diambil kira iaitu pendidikan, pemilikan harta, pendapatan G2F, simpanan dan tabungan serta pembangunan infrastruktur. Semua aspek ini menjelaskan survival dan struktur ekonomi G2F di kawasan kajian (Yaacob, 1975).

Belia Generasi Kedua Felda (G2F) di FELDA Raja Alias (FRA)

Pada masa akan datang, belia merupakan golongan yang bertanggungjawab terhadap pembangunan negara. Belia merupakan golongan yang berumur 15 hingga 40 tahun mengikut Akta Pertubuhan Belia dan Pembangunan Belia 2007 (Akta 668). Namun, angka ini akan berubah pada tahun 2018 mengikut tafsiran Institut Belia Malaysia iaitu 15 hingga 30 tahun. Di kawasan FELDA, golongan ini merupakan majoriti penduduk FELDA kerana secara puratanya setiap peneroka FELDA mempunyai tiga hingga lima orang anak yang kini berada pada fasa umur belia.

Penubuhan FELDA kini telah mewujudkan dua golongan utama yang mendiami dan menjalani aktiviti-aktiviti harian iaitu golongan peneroka awal sebagai ibu bapa dan golongan kedua iaitu anak-anak peneroka. Golongan G2F ini meliputi kesemua anak para peneroka termasuk yang masih bujang dan telah berkahwin sama ada masih menetap di tanah rancangan FELDA ataupun tidak. Golongan ini juga merupakan kumpulan terbesar dalam masyarakat sesebuah tanah rancangan FELDA. Menurut Nor Aini (2004), FELDA telah berjaya menempatkan kira-kira 114,897 buah keluarga di 304 buah tanah rancangan di seluruh negara dengan dianggarkan lebih 700,000 orang G2F telah dilahirkan sejak FELDA ditubuhkan pada Julai 1956. Dalam kajian ini, keseluruhan anak peneroka Wilayah FRA yang merangkumi sebanyak 50 buah rancangan FELDA ialah 84,033 orang iaitu 41,995 orang lelaki dan 42,038 orang perempuan dengan bilangan peneroka ialah 16,433 orang.

Penyataan Masalah

Dalam kajian ini, sosioekonomi belia di luar bandar menunjukkan pelbagai isu dan kekangan yang tersendiri. Kebanyakan belia G2F yang berada di FRA di luar bandar masih bergantung kepada aktiviti pertanian yang berdepan dengan pelbagai cabaran. Sejak dua dekad yang lalu, dasar kerajaan telah berubah kepada negara industri bagi mencapai kemajuan (Samuel, 2003). Hal ini telah meminggirkan penjana pertumbuhan ekonomi dalam bidang pertanian (Johan, 2014). Sehubungan dengan itu, bagi belia G2F yang tidak berupaya bersaing dalam pasaran pekerjaan menyebabkan belia G2F tinggal di kawasan FELDA. Oleh kerana pasaran pekerjaan ini memerlukan tahap pendidikan yang baik maka telah menyebabkan pelbagai lagi masalah timbul dalam kalangan G2F iaitu pemilikan harta, pendapatan, simpanan dan tabungan serta pembangunan infrastruktur (Mohd Hafilah, 1987). Hal ini menyebabkan kajian untuk melihat status dan kedudukan G2F perlu diperincikan.

Objektif Kajian

- i. Mengetahui pasti kedudukan semasa sosioekonomi belia G2F di FRA
- ii. Menganalisis isu yang berkaitan dengan sosioekonomi belia G2F di FRA

Persoalan Kajian

- i. Apakah faktor-faktor yang menyebabkan keadaan sosioekonomi belia G2F di FRA berlaku sedemikian?

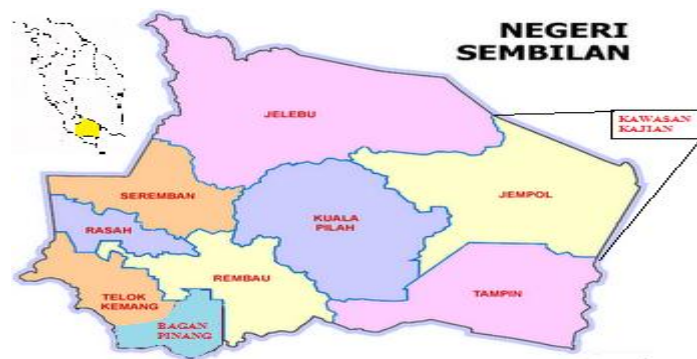
- ii. Bagaimanakah isu-isu yang berkaitan belia G2F di FRA telah mempengaruhi survival sosioekonomi dalam mendepani kitaran ekonomi yang semakin maju.

Metodologi Kajian

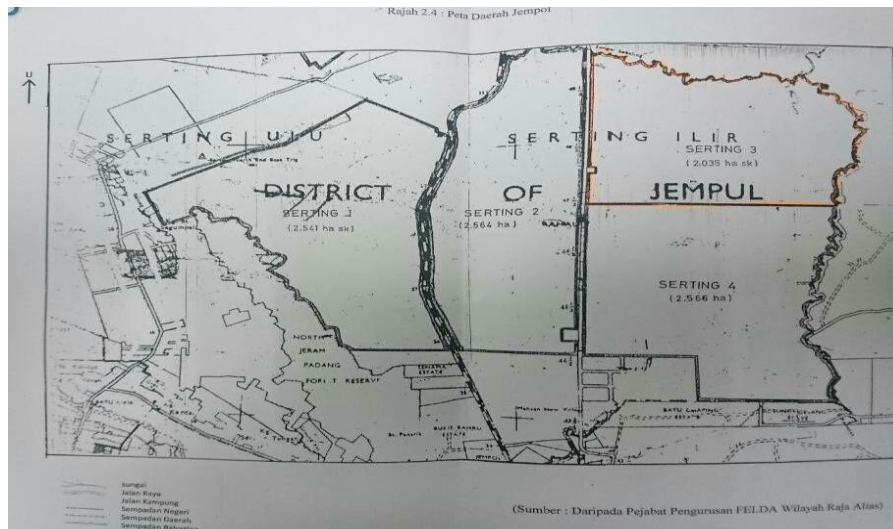
Dalam penyelidikan ini, konsep triangulasi digunakan dalam mengutip dan mengumpul data deskriptif. Konsep triangulasi ialah data yang dikutip dengan menggunakan kaedah naratif dan visual seperti pemerhatian, temu bual, penelitian rekod lama dan dokumen. Tambahan lagi, konsep triangulasi membolehkan pengkaji tidak bergantung kepada satu kaedah sahaja dalam mendapatkan maklumat dan membolehkan pengkaji menggambarkan keadaan yang sebenar tentang perkara yang diselidik dalam pemerhatian terhadap peneroka, belia G2F, ahli-ahli pentadbiran, pengurusan FELDA dan semua perkara yang berkaitan dengan FELDA (Rahmah, 2015). Di samping itu, pada masa yang sama pengkaji menjadi pemerhati peserta 'participant observer' untuk mendapatkan maklumat yang jitu dengan kajian yang dilakukan. Melalui kaedah turut serta ini, pengkaji dapat mendalami kehidupan responden dan dapat menjejaki kehidupan realiti sebenar subjek (Hashim, 1996). Selain itu, kaedah semak silang juga digunakan bagi menyeimbangkan data yang diperoleh.

Lokasi Kajian

Jempol merupakan satu daerah yang terdapat dalam Negeri Sembilan yang terletak di bahagian timur (Rajah 1). FELDA Raja Alias atau nama asalnya FELDA Serting pula, terletak dalam daerah Jempol iaitu lebih kurang 31 kilometer ke timur laut pekan Bahau. FELDA ini berada dalam kawasan Parlimen Jempol dan kawasan Dewan Undangan Negeri Bahau (Rajah 2). Pada peringkat awal, seramai 305 keluarga peneroka telah ditempatkan di rancangan ini mulai bulan Oktober 1986. Daripada jumlah ini, seramai 130 buah keluarga ditempatkan di Serting dan lebih kurang 80 peratus peneroka adalah berasal daripada Negeri Sembilan dan bakinya adalah daripada negeri-negeri lain.

Rajah 1: Peta kedudukan Daerah Jempol

Rajah 2: Peta Lokasi Kajian FELDA Raja Alias

Instrumen Kajian

Penelitian dalam kajian ini terbahagi kepada dua kaedah iaitu kajian awal dan kajian yang sebenar. Dalam kajian awal, dua perkara asas diberikan perhatian iaitu penelitian terhadap bahan bacaan bagi memperoleh perkembangan terkini berkaitan FELDA khususnya perkembangan ekonomi masyarakat dan keduanya menganalisis tentang kedudukan semasa ekonomi G2F. Kajian sebenar bermula dengan penggunaan kaedah etnografi bagi merungkaikan maklumat bagi menjawab semua objektif kajian yang dikemukakan. Kajian etnografi ialah satu bentuk penyelidikan kualitatif untuk menghuraikan mengenai masyarakat, kumpulan dan budaya (Noraini, 2010). Hal yang demikian, kaedah kajian ini lebih sesuai digunakan kerana peredaran masa penubuhan FELDA dapat dianalisis dengan lebih terperinci.

Sampel

Dalam memilih sampel di setiap kawasan yang terlibat, teknik persampelan sistematik digunakan. Dalam persampelan ini, beberapa sampel yang ditentukan melalui kiraan jumlah penduduk. Mengikut definisi yang diberikan oleh Sidik (2002), sampel sistematik ialah suatu sampel yang dibentuk dengan memilih setiap unsur yang wujud di dalam rangka persampelan. Langkah-langkah persampelan ini adalah seperti berikut:

- 1) Penduduk di dalam rangka persampelan akan ditandakan dengan 'R' (responden)
- 2) Responden akan dipilih melalui kiraan yang ditentukan iaitu:
 $R = \text{Jumlah belia G2F yang dipilih}$
 $R = \text{Jumlah rumah yang terdapat di FRA 3 (262 rumah)} \times 4 \text{ orang} =$
Jumlah belia G2F (1048 orang)
Jumlah belia G2F (1048 orang) $\times 15\%$
 $= 157-158 \text{ orang}$
- 3) Pengkaji memilih nombor permulaan secara rawak dari nombor 1 hingga 3 dan nilai pertambahan nombor rumah ini berganda mengikut nombor 3.
- 4) Jika pengkaji memilih untuk bermula pada isi rumah nombor 4 kerana faktor tertentu, maka pemilihan yang seterusnya bermula dengan isi rumah yang bernombor 7
4, (4+3) 7, (7+3) 10, (10+3) 13, (13+3) 16, ...
- 5) Pemilihan isi rumah ini akan berterusan sehingga pengkaji mencapai angka 157 hingga 158 orang untuk melengkapkan jumlah 15 peratus daripada keseluruhan jumlah penduduk FRA3.

Dapatan Kajian

Pencapaian Akademik G2F Di FRA

Akademik belia G2F di FRA bergantung kepada kekuatan pemikiran individu dan keadaan sekeliling. Beberapa tahap pendidikan belia G2F yang berada di FRA telah dikenal pasti melalui kajian ini, dan didapati 7% memiliki Ujian Pencapaian Sekolah Rendah (UPSR), 12% memiliki Peperiksaan Menengah Rendah (PMR), sebanyak 66% G2F mempunyai Sijil Pelajaran Malaysia (SPM), Sijil Tinggi Persekolahan Malaysia (STPM) atau Diploma 12% dan Ijazah Sarjana Muda 3%. Dapatan menyeluruh mengenai status pendidikan G2F sukar didapati kerana status pendidikan merupakan perkara sulit bagi seseorang dan terdapat G2F menyatakan bahawa mereka malu untuk menyatakan keputusan peperiksaan. Bagi G2F yang mendapat tahap pendidikan yang lebih baik kebanyakan mereka telah berhijrah ke bandar kerana mempunyai peluang yang lebih cerah.

Jadual 1: Tahap pendidikan

Perkara	Bilangan (Org)	Peratus (%)
UPSR	7	7.0
PMR	12	12.0
SPM	66	66.0
STPM/DIPLOMA/SETARA	12	12.0
IJAZAH SARJANA MUDA	3	3.0
Jumlah	100	100

Daripada 100 orang responden yang terlibat dalam kajian ini, sebanyak 66% pernah mendapat pendidikan berasaskan kemahiran menerusi Giat Mara, politeknik dan kolej komuniti. Pendedahan awal terhadap kepentingan terhadap kemahiran telah menggalakkan kelompok ini untuk meneruskan pengajian dalam bidang kemahiran. Selain itu, pendapatan lumayan telah menjuruskan belia G2F kepada bidang kemahiran. Pelbagai bidang kemahiran yang diambil oleh belia G2F di FRA mengikut minat dan kesesuaian individu. Bidang-bidang kemahiran ini juga diperolehi daripada pelbagai pusat pendidikan. Berdasarkan kepada soal selidik yang dijalankan berikut merupakan pusat yang menjadi pilihan belia G2F di FRA.

Jadual 2: Tempat Pendidikan Berasaskan Kemahiran

Perkara	Bilangan (Orang)	Peratus (%)
Giat Mara	50	50.0
Tidak mendapat pendidikan berasaskan kemahiran	34	34
Kolej komuniti	6	6.0
Politeknik	3	3.0
Kolej vokasional	2	2.0
Institut Kemahiran Mara (IKM)	2	2.0
Institut kemahiran belia negara	1	1.0
Institut latihan negara	1	1.0
Yayasan Negeri Sembilan	1	1.0
Jumlah	100	100.0

Pendidikan yang berasaskan kepada kemahiran ini juga mendapat perhatian daripada pihak pengurusan FELDA kerana didapati G2F yang tinggal di FRA cenderung memperoleh pendapatan yang lumayan daripada ekonomi berasaskan kemahiran. Selain itu, melalui kemahiran yang diperolehi G2F telah menggerakkan ekonomi di FRA ke arah yang lebih baik di samping dapat meningkatkan peluang pekerjaan kepada G2F lain. Sehubungan itu, pelbagai kursus dan latihan direncanakan untuk G2F supaya dapat menimba ilmu kemahiran bagi meneruskan survival ekonomi (Zahid, 1997). Berikut merupakan kursus dan latihan yang pernah dijalani oleh responden. Oleh yang demikian, analisis menunjukkan kedudukan semasa sosioekonomi belia G2F di FRA lebih menjurus kepada

bidang kemahiran walau pun hanya terlibat dengan kemahiran yang berskala rendah. Lanjutan daripada itu, analisis menunjukkan sosioekonomi G2F di FRA berada pada paras sederhana berdasarkan kepada tahap pendapatan dalam jadual 5 yang berhubung kait dengan tahap pendidikan yang diperoleh.

Harta dan Pemilikan

Pemilikan yang utama dilihat adalah pemilikan berkenaan dengan kelengkapan rumah. Kemudahan bekalan elektrik dan air di FRA yang mencukupi telah membolehkan penduduknya memiliki dan menikmati kemudahan peralatan terkini. Melalui kemudahan ini, penduduk boleh menggunakan peralatan seperti dapur elektrik, radio, kipas angin, televisyen dan pelbagai perkakas elektrik yang lain. Secara langsung, pemilikan perkakas tersebut di rumah menunjukkan salah satu kuasa pembeli ahli belia G2F.

Jadual 3: Peralatan Rumah

Jenis Peralatan	Bilangan (Orang)	Peratus (%)
Televisyen	100	100.0
Kipas Angin	100	100.0
Mesin Basuh	96	96.0
Peti Sejuk	94	94.0
Almari baju	91	91.0
Set Kerusi Meja	72	72.0
Astro		
-Bulanan	28	28.0
-Njoi	63	63.0
Radio	56	56.0
Mesin Jahit	22	22.0
Perakam Video	9	9.0

Jadual 3 menunjukkan pemilikan peralatan elektrik oleh setiap isi rumah responden di FRA. Didapati bahawa setiap keluarga memiliki sekurang-kurangnya dua unit elektrik di rumah masing-masing. Alat elektrik yang paling popular ialah televisyen, radio, peti sejuk, mesin basuh dan kipas angin. Peralatan ini mendapat tempat dalam kalangan G2F kerana peralatan-peralatan ini dianggap penting untuk kemudahan harian.

Alat perakam video yang dianggap sebagai tambahan kepada set televisyen tidak popular dalam kalangan keluarga belia G2F. Hal ini demikian kerana kos penggunaan alat ini amat mahal. Perbelanjaan yang perlu ditanggung untuk pembelian alat perakam berharga sekitar RM 700 hingga RM1000. Mereka juga menganggap tidak perlu dan memadai dengan menonton rancangan televisyen yang sedia ada. Menurut responden, mereka tidak membeli alat perakam video bukan sahaja kos yang tinggi, malah bagi mereka alat tersebut akan lebih melalaikan anak-anaknya di samping membazirkan masa yang sepatutnya digunakan untuk melakukan kerja lain yang lebih berfaedah.

Berbeza pula dengan penggunaan ASTRO iaitu syarikat penyiaran yang membekalkan siaran kepada penduduk. Penggunaan ASTRO mencatatkan nilai paling tinggi oleh ahli responden iaitu sebanyak 91 orang responden yang menggunakan ASTRO. Hal ini demikian kerana siaran-siaran percuma yang menggunakan antenna televisyen tidak memberikan siaran yang begitu baik. Oleh itu kebanyakan responden menggunakan ASTRO sebagai medium untuk mendapatkan siaran yang lebih baik. Namun yang sedemikian, seramai 63 orang responden hanya menggunakan ASTRO NJOI yang menayangkan saluran-saluran umum seperti TV1, TV2, TV3, TV5, TV9, Al-hijrah, Oasis, Awani dan NTV7. Saluran ini perlu dibayar sekali sahaja pada waktu pemasangan dalam sekitar Rm 300 berbanding saluran ASTRO biasa yang perlu dibayar pada setiap bulan dalam sekitar RM40-RM270 mengikut saluran yang dilanggan.

Bagi kaum wanita pula peti sejuk dan mesin basuh adalah satu kemestian untuk dimiliki di samping terdapat 22 orang yang memiliki mesin jahit. Selain memudahkan kerja-kerja rumah, alatan ini juga dapat menjimatkan masa terutamanya bagi wanita yang keluarbekerja (Suriati, 1988). Justeru

kebanyakan kaum wanita yang belum mempunyai alat ini menyatakan mereka telah menempah atau masih mengumpul wang untuk mendapatkan alatan tersebut.

Selain daripada perkakas elektrik dan ASTRO, perabot-perabot lain yang dimiliki hampir di setiap rumah ialah almari, set kerusi meja dan beberapa perhiasan rumah yang lain. Menurut responden, mereka banyak membeli perabot dari kilang yang diusahakan oleh rakan-rakan belia G2F sendiri. Dengan harga yang berpatutan dan lebih murah menyebabkan kebanyakan mereka membeli dari kalangan mereka di samping berpuas hati dengan harga yang ditawarkan serta hasil kerja yang bermutu tinggi. Kesimpulannya, status sosioekonomi belia G2F di FRA menunjukkan perkembangan positif seiring pergerakan kemajuan pembangunan infrastruktur di FRA.

Seterusnya, kenderaan merupakan alat yang penting kepada masyarakat untuk bergerak maka belia G2F juga tidak terlepas dalam memiliki kenderaan. Kenderaan juga boleh dijadikan sebagai struktur ekonomi kerana kemampuan seseorang dalam memiliki kenderaan adalah berbeza-beza dan nilai kenderaan boleh diukur dengan harga. Jadual di bawah menunjukkan kemampuan responden dalam memiliki kenderaan yang berlainan nilai.

Jadual 4: Kos Pembelian Kenderaan

Nilaian	Bilangan (Orang)	Peratus (%)
Tiada	20	20.0
RM20000 ke bawah	39	39.0
RM20001-40000	28	28.0
RM40001-60000	9	9.0
RM60001-80000	3	3.0
RM100000 ke atas	1	1.0
Jumlah	100	100.0

Bagi nilai yang merujuk kepada ruangan tiada di atas ialah responden yang masih tidak memiliki kenderaan. Sebanyak 20 peratus responden masih tidak memiliki kenderaan atas faktor-faktor tertentu manakala sebilangan besar iaitu 80 peratus memiliki kenderaan dengan pelbagai nilai dan pelbagai kegunaan. Kebanyakan kenderaan ini digunakan sebagai alat untuk memudahkan mereka untuk bekerja. Sehubungan dengan itu, 80 peratus responden menyatakan mereka mempunyai kenderaan sendiri dan ini menunjukkan bahawa keupayaan dalam survival ekonomi. Hal ini kerana kenderaan yang dimiliki perlu dibayar sama ada secara ansuran atau bayaran penuh. Kesimpulannya keupayaan ini menunjukkan perkembangan sosioekonomi dalam kalangan G2F di FRA.

Seterusnya dalam kajian ini, simpanan harta berbentuk barang kemas juga disoal kepada responden namun amat sukar untuk diperolehi. Kebanyakan responden yang ditemui tidak mahu memberikan maklumat apabila diajukan soalan mengenai perkara ini kerana faktor keselamatan. Walaupun terdapat yang memberikan maklumat, namun maklumat tersebut masih tidak lengkap dan boleh dipersoalkan kesahihannya. Oleh itu, tiada maklumat yang kukuh dan relevan yang dapat diketengahkan mengenai perkara ini.

Dari segi pegangan tanah dan kebun, tiada responden yang ditemui memilikinya kerana tanah FELDA hanya boleh diserahkan kepada G2F setelah ibu bapa mereka meninggal dunia dan FELDA telah menetapkan bahawa tanah peneroka hanya dijaga oleh waris dan perlu mengagihkan hasil dapatan kepada adik-beradik mengikut perbincangan dalam ahli keluarga. Oleh yang demikian, pengurusan FELDA menetapkan bahawa lot tanah kebun peneroka tidak boleh dipecah milik oleh anak-anak peneroka, dengan kata lain hanya seorang sahaja anak yang layak menjadi pewaris kepada tanah lot kebun peneroka (Sulong, 1985). Tetapi, hasil daripada lot kebun ini haruslah dibahagikan secara adil oleh pewaris dengan pembahagian tersebut dibantu oleh pegawai FELDA yang bertanggungjawab di samping menggunakan undang-undang yang ditetapkan oleh FELDA. Oleh kerana lot kebun ini tidak boleh dipecah milik menyebabkan belia G2F yang merupakan anak sulung atau anak perempuan tunggal lebih berpotensi untuk menjadi pewaris tanah kebun ini. Oleh sebab itu, purata anak-anak FELDA adalah lebih daripada satu menyebabkan ramai yang hanya layak menguruskan kebun berbanding memilikinya.

Isu yang timbul di sini ialah tanah pusaka yang tinggal menyebabkan perbalahan dalam keluarga. Melalui temu bual yang dijalankan, perebutan dalam keluarga berlaku kerana terdapat adik-beradik yang cuba memiliki hasil dapatan secara keseluruhan akibat daripada kekangan kewangan. Tambahan pula, isu ini bertambah rumit dengan terdapatnya adik-beradik yang ramai dan tidak mempunyai tahap pendidikan yang setaraf menyebabkan mereka hanya mampu tinggal di FELDA dan mengusahakan tanah kebun FELDA. Hal ini menyebabkan G2F tinggal dalam sebuah rumah bersama-sama dengan adik-beradik yang lain dan lebih bermasalah dengan adik beradik yang telah berkeluarga. Maka, kajian terhadap isu ini perlu diketengahkan dalam membantu G2F yang tinggal di FRA mendepani survival ekonomi.

Pendapatan dan Sara Hidup

Ahli komuniti G2F di FRA mempunyai punca pendapatan yang hampir sama seperti penduduk rancangan FELDA yang lain di negara ini kerana aktiviti ekonomi yang dijalankan adalah sama kecuali beberapa aktiviti kolar biru yang terdapat di FRA. Tenaga kerja yang terdapat di FRA diagihkan dalam beberapa kategori seperti dalam jadual berikut.

Jadual 5: Pekerjaan/ Sumber Pendapatan Utama Responden

Perkara	Bilangan (Org)	Peratus (%)
Tiada	4	4.0
Mandor	7	7.0
Pemandu jentera berat/traktor/bas/lori	19	19.0
Tukang mesin rumput/masak/rumah	3	3.0
Pengawal keselamatan	7	7.0
Pembantu perubatan/forensik/farmasi	3	3.0
Kontraktor	2	2.0
Kerja kilang	3	3.0
Penyelia Projek/ladang/landskap	8	8.0
Bomba	2	2.0
Perniagaan	21	21.0
Pembuat kek	1	1.0
Anggota polis	2	2.0
Pegawai penguatkuasa	2	2.0
Kerani	6	6.0
Guru	1	1.0
Posmen	1	1.0
Pembantu kedai	5	5.0
Tenaga Nasional Berhad	1	1.0
Penolong pegawai FELDA	1	1.0
Pekerja sosial	1	1.0
Jumlah	100	100.0

Berdasarkan jadual di atas, kelompok belia G2F di FRA lebih cenderung kepada pekerjaan yang berorientasikan kepada upah dan gaji. Pekerjaan ini dijalankan melalui penjualan tenaga dalam pasaran buruh dan perkhidmatan. Hanya 21 orang iaitu 21% responden yang menjalankan aktiviti pelbagai perniagaan sebagai mencari sumber pendapatan.

Rata-rata responden dalam kajian ini merupakan tenaga kerja makan gaji yang tertumpu kepada beberapa sektor utama, iaitu pemandu jentera berat seperti traktor, bas atau lori sebanyak 19%. Seterusnya kakitangan awam iaitu sebanyak 9% yang terdiri daripada bomba, anggota polis, pegawai penguatkuasa, penolong pegawai FELDA, guru dan posmen. Selain itu, terdapat juga responden yang bekerja sebagai penyelia projek ladang sebanyak lapan peratus, kerani yang terdiri daripada pelbagai organisasi, iaitu sebanyak enam peratus, dan pembantu kedai sebanyak 5%. Manakala tenaga buruh yang terlibat dalam pekerjaan lain adalah terhad. Contohnya kontraktor hanya dua peratus, pembantu perubatan tiga peratus, dan pembuat kek satu peratus.

Pada keseluruhannya, belia G2F di FRA telah menunjukkan peratus pengurangan dalam pekerjaan yang melibatkan pertanian seperti yang dilakukan oleh peneroka FELDA. Peluang pekerjaan dalam bidang yang lebih luas seperti perkhidmatan dan perniagaan berlaku kerana peningkatan pembangunan di FRA. Oleh yang demikian, situasi ini bersesuaian dengan pembangunan infrastruktur FELDA Raja Alias itu sendiri yang semakin membangun. Justeru, penglibatan mereka dalam aktiviti bandar tersebut adalah wajar seperti dinyatakan dalam jadual 6. Maka isunya di sini ialah tanah kebun yang ditinggalkan oleh peneroka tidak diusahakan lagi oleh G2F. Hal ini menyebabkan ladang-ladang sawit dan getah diusahakan oleh pihak lain iaitu pihak pengurusan FELDA di bawah tadbiran 'techno plant', pendatang asing dan terdapat yang memajukan kebun kepada orang lain. Perkara ini perlu dikaji semula agar ladang sawit yang dimiliki oleh peneroka menjadi sumber hasil dapatan yang relevan kepada G2F.

Simpanan dan Tabungan

Penelitian terhadap kedudukan ekonomi belia G2F di FRA turut meliputi kedudukan simpanan dan tabungan. Simpanan dan tabungan ini merujuk kepada keupayaan G2F menyimpan kewangan mereka untuk digunakan pada masa hadapan sama ada kecemasan, pendidikan anak-anak atau hal-hal yang memerlukan. Keupayaan menabung ini berbeza-beza mengikut kemampuan dan kebijaksanaan seseorang. Mengikut dapatan daripada lapangan kajian, 99 peratus responden mempunyai kesedaran dalam menabung walaupun dalam jumlah yang rendah. Kesedaran ini mungkin kerana mereka dapati semasa persekolahan dan tekanan ekonomi yang mendesak. Jadual di bawah menunjukkan bilangan responden yang terlibat dalam menabung.

Jadual 6: Jumlah Tabungan Sebulan

Tabungan	Bilangan (Orang)	Peratus (%)
RM500 ke bawah	94	94.0
RM501-1000	4	4.0
RM1001-1500	1	1.0
Jumlah	100	100.0

Rata-rata responden menyatakan bahawa mereka menabung untuk memastikan kewangan mereka pada masa akan datang lebih terjamin. Di samping itu, G2F juga menyatakan kesedaran terhadap tabungan ini telah dipupuk sejak kecil lagi. Usaha yang murni haruslah menjadi pedoman kepada generasi yang mendatang kerana kedudukan kewangan pada masa hadapan tidak boleh ditaksir pada hari ini. Oleh yang demikian, simpanan dan tabungan ini hendaklah diteruskan dan ditambah nilai dari semasa ke semasa agar pada masa datang dapat memberikan kemudahan kepada penyimpan. Hal ini menunjukkan taraf sosioekonomi G2F berkembang mengikut berkembangnya kesedaran terhadap simpanan untuk masa hadapan.

Kemudahan Sosial dan Kelengkapan Infrastruktur

Penubuhan FELDA ini bukan hanya bertujuan untuk memberi tanah kepada rakyat dan menempatkan mereka di kawasan perkampungan baharu berserta dengan kemudahan asas. Peneroka FELDA diberikan tanah, ladang, tanah kediaman dan rumah serta pelbagai kemudahan infrastruktur yang lain. Menurut Jamaluddin (1976), penempatan FELDA yang menyediakan infrastruktur adalah bersesuaian untuk kesejahteraan ekonomi dan sosial peneroka. Oleh itu, pihak FELDA telah menempatkan penduduk luar bandar secara tersusun dan dilengkapi segala kemudahan infrastruktur serta menitikberatkan pembangunan sosiobudaya dan nilai sikap masyarakat iaitu keseimbangan kemajuan fizikal dan pembangunan manusia.

Menurut Haryati et.al (2013), penempatan awal FELDA pada sekitar tahun 1960an menyediakan sebuah rumah bagi setiap keluarga tanpa kemudahan asas terutamanya elektrik dan air. Peneroka terpaksa membersihkan kawasan rumah yang dipenuhi duri, pokok kayu dan semak samun. Kemudahan jalan pada ketika itu juga sangat tidak memuaskan kerana tidak diturap di samping

kemudahan pengangkutan yang amat sukar diperoleh terutama untuk pergi ke bandar. Dalam meningkatkan kualiti hidup warga FELDA Raja Alias, pelbagai kemudahan telah disediakan bagi mewujudkan keselesaan dan kesejahteraan dalam kalangan penduduk. Kemudahan-kemudahan ini dilaksanakan secara berperingkat-peringkat mengikut keutamaan. Di antara kemudahan sosial dan kelengkapan infrastruktur yang terdapat di FELDA Raja Alias ini adalah seperti berikut:

Jadual 7: Jenis Kemudahan dan Kelengkapan Infrastruktur di FRA

Bil.	Jenis	Jum.	Bil.	Jenis	Jum.
1.	Sekolah Rendah	3	25.	Pasar Ikan/sayur	1
2.	Sekolah Menengah	3	26.	Kedai Runcit	23
3.	Masjid	2	27.	Menara Telekomunikasi	3
4.	Surau	6	28.	Pasar Malam	2
5.	Sekolah Agama	4	29.	Kedai Batu	65
6.	Balai Polis IPD	1	30.	D'Mart	1
7.	Pondok Polis	1	31.	Hospital	1
8.	Pusat Kesihatan	1	32.	Balai raya	5
9.	Klinik Bidan	1	33.	Bangunan PDK	1
10.	Dewan Serba guna	2	34.	Bangunan JKRR	5
11.	Kompleks Sukan	1	35.	Bangunan GPW	4
12.	Padang Awam	4	36.	Bangunan Tadika	8
13.	Gelanggang Futsal	3	37.	Bangunan Kemas	4
14.	Gelanggang gasing	1	38.	Bangunan Taska	4
15.	Padang Bola Tampar	3	39.	Bangunan Belia	5
16.	Taman Permainan Kanak-kanak	4	40.	Bangunan Perpustakaan	1
17.	Pondok Relas	3	41.	Pondok Bas	16
18.	Stesen Minyak	2	42.	Stesen bas	1
19.	ATM	6	43.	Balai bomba	1
20.	Pejabat penyiaran	1	44.	Pejabat daerah	1
21.	Mahkamah rendah syariah	1	45.	Pejabat agama	1
22.	Klinik haiwan	1	46.	Bengkel kenderaan	18
23.	Giat MARA	1	47.	Kolej Yayasan FELDA	1
24.	Kuarters Pendidikan	2	48.	Pejabat POS	1

Kemudahan sosial dan kelengkapan infrastruktur memainkan peranan penting bagi sesebuah kawasan untuk warganya. Haryati et.al (2013) mengatakan bahawa kebajikan belia generasi kedua harus diberikan penekanan oleh pihak FELDA seperti kebajikan anak peneroka yang bersekolah. Keadaan ini terbukti bahawa pihak FELDA telah berjaya membina beberapa buah sekolah rendah dan sekolah menengah untuk kegunaan anak-anak peneroka di kawasan wilayah FELDA Raja Alias. Selain itu, pihak FELDA turut menyediakan kemudahan bersukan untuk warga FELDA terutama untuk generasi muda seperti kompleks sukan, gelanggang futsal, padang bola tampar dan sebagainya supaya dapat melahirkan generasi muda yang aktif bersukan dan sihat. Pihak FELDA juga menyediakan bangunan-bangunan untuk aktiviti komuniti seperti bangunan JKRR, bangunan GPW, balai raya dan sebagainya bagi memudahkan aktiviti komuniti dilaksanakan supaya dapat mewujudkan hubungan silaturahim antara peneroka di kawasan FELDA Raja Alias. Dengan pembinaan pembangunan seperti ini juga dapat mengurangkan masalah sosial kerana belia akan menghabiskan masa terluang mereka kepada aktiviti bersukan dan berfaedah. Secara kesimpulannya, kemudahan yang diberikan oleh FELDA ini memberikan peluang kepada G2F di FRA untuk meningkatkan taraf sosioekonomi mereka walaupun hanya tinggal di kawasan luar bandar. Disamping itu, perkembangan pembangunan infrastruktur ini juga memberi peluang kepada G2F untuk berdaya saing dalam meneruskan survival ekonomi

Analisis

Secara keseluruhannya, kajian ini telah meneliti proses perkembangan yang berlaku dalam komuniti G2F di FRA Negeri Sembilan. Kajian ini bertujuan untuk menganalisis perkembangan yang berlaku terhadap belia G2F dan mendapati bahawa perubahan sosial ekonomi dan beberapa aspek kehidupan

mereka telah mendepani proses transformasi selari dengan proses pembangunan di FRA. Bagi memahami perubahan ini, dua aspek utama iaitu perkembangan sistem ekonomi dan perkembangan sosial G2F harus diberi penekanan.

Dalam perkembangan ekonomi belia G2F dan perubahannya telah berlaku dari sudut perkembangan ekonomi iaitu daripada menjalankan ekonomi perladangan semata-mata kepada ekonomi yang bersifat pelbagai. Perkembangan pengetahuan yang diperoleh daripada kemajuan negara telah mempelbagaikan aktiviti ekonomi G2F. Di samping itu, perkembangan FRA sebagai pusat tumpuan ekonomi FELDA dan kawasan sekitarnya juga secara langsung telah membuka peluang pekerjaan yang berbentuk perkhidmatan dan perniagaan di mana ia telah menarik lebih ramai penduduk dari FELDA yang berdekatan untuk bermigrasi ke FRA. Hal ini, merupakan hasil daripada peranan yang dimainkan oleh agensi-agensi tempatan yang berusaha menarik anak-anak peneroka untuk berkhidmat di FRA.

Majlis Daerah Seri Jempol (MDSJ) khususnya banyak memainkan peranan dalam memastikan segala kemudahan asas dapat disediakan di FRA di samping mengawal selia aspek kebersihan dan keindahan sentiasa terjamin. Agensi-agensi utama yang lain termasuklah pusat kesihatan, Bomba dan Penyelamat, Pusat Tenaga Nasional Berhad (TNB), Ibu Pejabat Polis Daerah Jempol, Jabatan Kerja Raya, Pejabat Pentadbiran Daerah, Masjid Jamek Daerah dan pusat-pusat pendidikan seperti Maktab Rendah Sains Mara (MRSM) di FRA, Sekolah Menengah Kebangsaan Seri Jempol, padang-padang awam, dewan serba guna dan balai raya. Bagi menyediakan pendidikan awal pihak kerajaan bersama-sama FRA menyediakan beberapa buah taman bimbingan kanak-kanak iaitu Tabika Kemas, Tabika Perpaduan, Pusat Asuhan Carliff Sdn. Bhd. serta yang terkini ialah Permata FELDA. Pelbagai kemudahan sosial dan infrastruktur yang disediakan di FRA telah menjadikan kawasan ini berciri bandar. Hal ini kerana FRA kini mempunyai segala kemudahan infrastruktur di samping bilangan penduduk yang ramai serta ditadbir oleh sebuah badan khusus iaitu di bawah MDSJ.

Selain dapat mengecapi keselesaan dan meningkatkan taraf hidup menerusi kemudahan infrastruktur di FRA, perkembangan sosial juga berlaku dalam kalangan belia G2F baik yang berasal dari FRA dan belia G2F yang bermigrasi dari FELDA yang berdekatan berjaya memperoleh pekerjaan dan pendapatan yang lebih baik berbanding ibu bapa mereka. Kini belia G2F ini ternyata telah banyak terlibat dengan aktiviti ekonomi moden yang pelbagai sifatnya, berasaskan perkhidmatan serta berasaskan upah dan gaji. Gaya hidup belia G2F juga kini jelas dipengaruhi oleh unsur-unsur bandar yang bertumpu kepada makan gaji. Orientasi ekonomi penduduk FRA pada keseluruhannya juga kini banyak berubah seiring dengan perubahan di kawasan kajian. Mereka tidak lagi bergantung kepada ekonomi sara diri dan perladangan sepenuhnya, sebaliknya terlibat aktif dalam makan gaji dan berniaga sendiri. Belia G2F yang makan gaji kebanyakannya bekerja di sektor awam walaupun hanya di peringkat rendah seperti pemandu lori, kerani dan pembantu am.

Terdapat juga responden dalam kalangan belia G2F yang melakukan kerja-kerja luar atau kerja sampingan yang lain untuk menambah pendapatan bulanan seperti mengambil upah membersihkan halaman, menebang pokok dan menjalankan aktiviti menyelenggara peralatan elektrik pada hujung minggu. Hal ini kerana mereka perlu memenuhi keperluan kehidupan di bandar yang menuntut kos yang lebih tinggi. Selain itu, didapati bahawa kebanyakan belia G2F di FRA yang sudah berkeluarga turut dibantu oleh pasangan masing-masing dalam menambah pendapatan keluarga termasuk kerja makan gaji, menjadi pengasuh kanak-kanak dan berniaga secara atas talian di rumah. Justeru kerja-kerja ini menjadi keperluan kepada belia G2F dan pasangan bagi mengimbangi ekonomi moden yang semakin mencabar. Oleh itu, dapat dikatakan bahawa perbandaran FRA telah meletakkan semua belia G2F dalam ekonomi moden yang berasaskan kewangan dan berasaskan perkhidmatan.

Oleh yang demikian, langkah-langkah yang lebih efektif daripada pelbagai pihak hendaklah dijalankan bagi memastikan ekonomi kewangan moden tidak memberi kesan negatif kepada belia G2F di FRA. Justeru, beberapa strategi perlu dirancang dengan rapi agar belia G2F di FRA ini tidak ketinggalan dalam ekonomi dan di samping itu dapat mengekang migrasi mereka ke bandar. Seterusnya rumusan dapatan kajian dilihat dengan mendalam berdasarkan tiga perkara berikut iaitu tahap dan bentuk penglibatan belia G2F dalam bidang sosioekonomi setempat, faktor-faktor penglibatan belia G2F dalam membangunkan sosioekonomi setempat dan strategi-strategi dalam pemantapan status sosioekonomi belia G2F di FRA.

Cadangan

Kajian ini mendapati bahawa terdapat dua isu utama yang menjadi penghalang kepada kelancaran urusan pembangunan sosioekonomi belia G2F di FRA. Isu-isu tersebut ialah pembangunan tanah dan pembangunan sosial. Sehubungan dengan itu, kajian ini telah menghimpun dan menyusun kaedah penyelesaian yang boleh dicadangkan berdasarkan dua masalah utama tersebut.

Pertama, bagi penyelesaian terhadap pembangunan tanah, perancangan demi perancangan terus digarap oleh pentadbiran FELDA dalam memastikan belia G2F terus menjadi unggul sebagai rakyat Malaysia. Perubahan yang sejajar dengan peredaran masa haruslah diutamakan agar belia G2F dapat bersaing dengan kelompok masyarakat luar yang lebih maju. Oleh yang sedemikian, FELDA merancang untuk membina prasarana yang lebih sempurna di kawasan rancangan FELDA. Daripada rancangan ini, FRA boleh menerima impak yang tinggi kerana pelbagai kemudahan prasarana diwujudkan di FRA antaranya pusat membeli belah, prasarana sukan dan prasarana berkaitan pendidikan tahap tinggi. Peruntukan-peruntukan untuk kemudahan prasarana ini juga hendaklah diberikan kepada kawasan-kawasan FELDA yang berdekatan agar pembangunan yang lestari dapat diwujudkan selaras dengan hasrat kerajaan untuk mengurangkan jurang kemiskinan di luar bandar.

Usaha sebegini seharusnya terus menjadi keutamaan dalam perancangan masa hadapan kerajaan bagi membasmi kemiskinan di kawasan luar bandar. Pihak kerajaan dan pihak kemajuan luar bandar seharusnya meningkatkan usaha dalam mengoptimalkan penggunaan tanah di kawasan luar bandar. Dengan kaedah ini jurang ekonomi antara bandar dan luar bandar tidak menjadi semakin ketara selain itu dapat mengekang migrasi secara besar-besaran ke bandar. Oleh yang sedemikian, pembangunan tanah di kawasan luar bandar terutamanya di kawasan FELDA haruslah dirancang dengan rapi agar kawasan-kawasan rizab FELDA dapat dimanfaatkan sepenuhnya.

Langkah yang dapat diketengahkan dalam membantu menaik taraf sosioekonomi di FRA disamping mengurangkan migrasi ke bandar ialah membuka penempatan baharu bagi belia G2F. Kekurangan penempatan di FRA menyebabkan belia G2F berhijrah ke bandar untuk mendapatkan kediaman yang lebih kondusif dengan infrastruktur dan kemudahan yang lebih banyak. Kekurangan kawasan kediaman ini bukan sahaja menyebabkan belia G2F berkongsi tempat tinggal dengan peneroka dalam kediaman yang sama malahan terpaksa tinggal bersama adik beradik yang sudah berkeluarga. Hal ini sudah semestinya menyebabkan ketidakselesaan kepada belia G2F untuk menjalankan aktiviti ekonomi.

Langkah pihak pengurusan pihak FELDA menaik taraf perumahan FELDA untuk belia G2F haruslah dicepatkan dan diluaskan. Pada 3 Disember 2012, Jabatan Perumahan FELDA ditubuhkan bagi merealisasikan program transformasi FELDA yang melibatkan pembangunan infrastruktur iaitu pembinaan perumahan untuk generasi baharu FELDA. Hal ini telah diumumkan oleh mantan Perdana Menteri Dato Sri Mohd Najib semasa Himpunan Generasi Baharu FELDA pada bulan November 2012 di Universiti Teknologi Mara (UiTM) Shah Alam. Projek Perumahan Generasi Baharu FELDA (PGBF) dan Perumahan Warga FELDA (PWF) merupakan projek sosial FELDA bagi memenuhi permintaan dan membantu generasi baharu FELDA memiliki rumah mampu milik yang selesa dan sempurna. Hal ini dapat menyelesaikan masalah penggunaan tanah kosong di tanah rancangan secara teratur dan semua pihak mendapat manfaat.

Kedua, dalam konteks pembangunan sosial, program-program berbentuk sosial seperti pembangunan sahsiah, kursus-kursus kemahiran jangka pendek dan panjang serta program-program jati diri perlu diperbanyakkan. Pelbagai program sosial perlu di strukturkan lagi. Nilai-nilai norma masyarakat timur yang begitu kuat dalam masyarakat Melayu terutamanya belia G2F di FRA perlulah diteruskan bagi memastikan budaya warisan yang menjadi tradisi dapat dikekalkan. Dalam mencapai kemajuan, acuan masyarakat timur haruslah diterapkan kerana nilai-nilai yang terdapat dalam masyarakat timur itu lebih sopan, berhemah tinggi dan lebih sesuai untuk diamalkan terutamanya di FRA. Hal ini kerana kemodenan satu-satu masyarakat membawa perubahan dalam cara hidup dalam meneruskan survival ekonomi moden.

Tambahan lagi, salah satu pendorong kepada peningkatan pendapatan adalah melalui kepelbagaian aktiviti yang dapat menjana pendapatan tambahan dalam kalangan belia G2F di kawasan kajian. Aktiviti pelengkap dan integrasi harus digalakkan bagi memastikan produktiviti yang lebih tinggi dan penggunaan sumber-sumber yang sedia ada lebih optimum seterusnya dapat menjana pendapatan sampingan belia G2F, contohnya pertanian masa singkat dan penternakan. Tanaman masa singkat seperti jagung, pisang, tembikai dan lain-lain boleh ditanam sebagai tanaman selingan kepada

tanaman sawit dan getah. Di samping ternakan lembu, kambing, ayam, itik serta ternakan air pula dapat diintegrasikan dengan tanaman sawit dan getah. Aktiviti ini sudah pasti dapat menampung keperluan seharian belia G2F kerana sudah mempunyai pendapatan sampingan secara berpanjangan serta dapat menjamin kelestarian yang bergantung kepada pertanian.

Seterusnya kesediaan G2F untuk menjalankan aktiviti ekonomi berdasarkan kebolehan individu itu sendiri menunjukkan jumlah yang masih rendah berdasarkan kepada responden yang terpilih. Terutamanya bidang pertanian, kraf tangan dan teknikal menunjukkan jumlah penglibatan yang sangat rendah dan oleh itu, polisi untuk menggalakkan belia G2F untuk turut serta dalam bidang-bidang tersebut harus diberi tumpuan bagi meningkatkan semula minat belia G2F dalam industri tersebut. Belia G2F yang berminat dalam mengusahakan sesuatu yang diminati harus diberi peluang kerana mereka lebih berusaha untuk fokus kepada minat mereka dan seterusnya menyumbang kepada ekonomi yang lebih mantap. Segalabentuk kemahiran dan kursus yang diminati harus diberikan secara khusus kepada belia G2F agar produktiviti dapat ditingkatkan.

Galakan dan dorongan kepada belia G2F untuk meningkatkan kecekapan pengeluaran serta menjadikan pertanian sebagai satu perniagaan boleh mengubah status tahap sosioekonomi. Ini adalah bertujuan untuk menjadikan belia G2F di FRA sebagai petani moden yang berdaya saing dan cekap dalam menguruskan sumber secara optimum contohnya menggunakan tanah-tanah rizab untuk menjalankan pertanian. Oleh yang demikian, hasil yang diperoleh dapat membantu belia G2F meningkatkan pendapatan sampingan berdasarkan lebih kawasan tanaman yang diusahakan.

Strategi lain yang boleh dijalankan oleh G2F di FRA dalam meningkatkan taraf sosioekonomi belia G2F ialah mengusahakan penanaman kelapa sawit dan getah. Walaupun perkara ini merupakan warisan tradisi daripada mula penubuhan FELDA, jika diambil kira daripada pengalaman dalam bidang pertanian sawit dan getah yang diperoleh daripada ibu bapa ditambah dengan ilmu yang cekap sudah pasti dapat meningkatkan hasil pengeluaran. Terdapat sejumlah belia G2F yang tinggal di kawasan rancangan FELDA masih menjalankan perkebunan untuk menjana pendapatan harian malahan sebagai sumber ekonomi utama. Terdapat juga belia G2F yang telah menambah pendapatan mereka dengan menambah lagi keluasan tanaman di kawasan-kawasan rezab FELDA. Melalui temu ramah yang dijalankan, terdapat belia G2F yang mampu membeli kereta pacuan empat roda, lori muatan ringan, membaiki rumah ibu bapa, dan mampu menampung ibu bapa mereka melalui perusahaan pertanian ini. Oleh itu, impak daripada aktiviti pertanian juga merupakan langkah yang efektif dalam menjadi strategi untuk meningkatkan sosioekonomi belia G2F.

Akhir sekali, langkah yang boleh diambil ialah G2F di FRA menjalankan perniagaan sebagai mata pencarian. Perniagaan ini boleh dibahagikan kepada tiga buah kelompok iaitu yang pertama ialah perniagaan barangan keperluan harian seperti barang runcit dan makanan, yang kedua ialah perniagaan berbentuk kemahiran seperti kedai gunting rambut dan bengkel kenderaan serta yang terakhir perniagaan barangan kehendak contohnya barangan perabot dan peralatan elektrik. Melalui pemerhatian yang dijalankan, perniagaan-perniagaan yang sedia ada semakin membangun kerana kawasan taman perumahan yang dibina di FRA semakin banyak. Di samping itu, perkembangan positif ini telah membantu penduduk-penduduk asal FRA yang menjalankan perniagaan secara kecil-kecilan.

Penutup

Sehubungan dengan itu, beberapa langkah yang dikemukakan di dalam artikel ini dikenalpasti oleh pengkaji melalui beberapa faktor. Pertama, faktor masa dan tempoh ahli FRA mengalami proses pembandaran. Secara purata, mereka mengalami proses pembandaran dalam masa 15 hingga 20 tahun sahaja. Tempoh ini ternyata terlalu singkat untuk mereka menerima sepenuhnya ciri-ciri bandar dalam kehidupan mereka. Oleh itu, resapan dan penerimaan gaya hidup bandar terutama dari segi hubungan sosial masih tidak begitu ketara. Pada masa yang sama, unsur-unsur tradisi seperti adat istiadat dan kepercayaan lama masih menjadi pegangan terutama ketua keluarga yang juga merupakan generasi pertama terutamanya mereka yang masih kuat mengamalkan adat perpatih.

Seterusnya, faktor kedudukan sosio budaya komuniti G2F itu sendiri. Dalam komuniti ini, sistem nilai dan norma didasarkan kepada ketetapan dan ajaran agama Islam. Sebarang perubahan dan penyesuaian yang bakal dilakukan diukur dan diadili oleh ajaran agama Islam. Oleh itu, perubahan

yang begitu mendadak tidak mudah berlaku. Perubahan dan penyesuaian yang selari dengan ajaran agama Islam diterima dan jika sebaliknya perubahan itu diketepikan. Umumnya, perubahan dan penyesuaian dalam komuniti FRA adalah bersifat kolektif. Erti kata lain, pembangunan yang berlaku di FRA adalah secara menyeluruh dan tidak difokuskan kepada bentuk-bentuk kekecualian atau kes tertentu sahaja.

Tambahan lagi, belia G2F yang sudah berkahwin tetapi masih tinggal di FRA dilihat kurang untuk berdikari sendiri kerana masih bergantung dengan generasi pertama. Hal ini juga adalah disebabkan oleh taraf pendidikan yang tidak memuaskan untuk memperoleh gaji yang boleh menampung kos di bandar dan sekali gus menyebabkan mereka mengambil keputusan untuk terus tinggal di FRA. Walaupun sedemikian, tenaga kerja ini perlulah diguna pakai bagi menggalakkan pengeluaran negara. Selain itu, terdapat juga golongan G2F yang masih bujang dan tinggal di FRA. Hal ini juga berkaitan dengan kos kehidupan di bandar yang agak tinggi dengan memerlukan pekerjaan yang mampu menanggung kos kehidupan di bandar.

Rujukan

- Abu Bakar Nordin. (1994). *Reformasi Pendidikan dalam Menghadapi Cabaran 2020*. Kuala Lumpur: Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Anonymous. (2014). *FELDA Wilayah Raja Alias. Maklumat Asas*. Bandar Seri Jempol, Negeri Sembilan: Ent. Booklet.
- Rahmah Ismail. (2003). *Dimensi Ekonomi Pembangunan (Teori dan Realiti)*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Habibah Lehar. (1998). *Ekonomi Malaysia (Pembangunan ekonomi dan Teknik Peperiksaan)*. Kuala Lumpur: Perpustakaan Malaysia.
- Halim. (2003). *Maklumat Asas FELDA Wilayah Raja Alias*. Bandar Seri Jempol, Negeri Sembilan: Ent. Booklet.
- Haryati Shafii., & Nurasyikin Miskam. (2013). Transformasi dan Pembangunan Luar Bandar: Kesan Ke Atas Penduduk dan Persekitaran. *International Journal of the Malay World and Civilisation*, 1(2):71-81.
- Hashim Awang A. R. (1996). *Menangani Data Etnografi*. Universiti Malaya: Akademi Pengajian Melayu.
- Khamis Mat Som. (2003). Akta Tanah (Kawasan Penempatan Berkelompok) 1960 & Pembangunan Masyarakat FELDA. *Kertas kerja di Seminar Pentadbiran dan Perundangan Tanah untuk Pegawai Daerah/Pentadbir Tanah Semenanjung Malaysia*, 15-16 Disember 2003.
- Kementerian Kewangan Malaysia. *Dasar Kependudukan Malaysia Ke Arah 70 Juta Penduduk*. Laporan Ekonomi 1971/75.
- Laman web Rasmi Felda. (2017). *Sejarah Penubuhan FELDA*. <http://www.felda.net.my/index.php/felda/perjalanan-felda> [2 Januari 2017].
- Malaysia Palm Oil Board. <http://bepi.mprob.gov.my/index.php/statistics/price/monthly.html> [2 Januari 2017].
- Malaysia Palm Oil Council. http://www.mpoc.org.my/monthly_sub_page.aspx?id=79e21bfb-2ba6-47ca-ad90-35e2b194d635 [2 Januari 2017].
- Mohd. Haflah Piei. (1987). *Malaysia (Isu-isu Pembangunan)*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Nor Aini Idris. (2004). Mobiliti Sosial di kalangan generasi kedua FELDA. *Akademika*. <http://www.ukm.my/penerbit/akademika/ACROBATAKADEMIKA64/akademika64> [3 April 2014].
- Rahmah Ismail., Siti Mariam Wan Chek., & Ishak Yussof. (2015). *Pengaruh Latar Belakang Keluarga Terhadap Upah Dan Kadar Pulangan Persekolahan Anak*. Kertas kerja Vol 33. School of Economics, Faculty of Economics and Management, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Utusan Malaysia. (2001). *Kadar Pengangguran Akhir RMK-8 2.7 Peratus*. http://www.utusan.com.my/utusan/info.asp?v=2001&dt=0424&pub=Utusan_Malaysia&sec=Laporan_Khas&pg=lk_07.htm [6 Februari 2014].
- Samuel Basseyy., & Abdul Halim Abdul Hamid. (2003). *Perubahan Fasa Ekonomi Malaysia*. Shah Alam: Utusan Publication & Distributors Sdn Bhd.
- Sulong Mohamad. (1985). *Petempatan Felda (Perspektif Perancangan Bandar dan Desa)*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Suriati Ghazali. (1988). *Pembangunan Luar Bandar: Kajian Kes ke Atas Migrasi Aspirasi dan Persepsi Generasi Kedua Peneroka Felda*. Universiti Malaya: Tidak diterbitkan
- Wan Abdul Kadir Yusof. (1997). *Kedudukan Nilai-Nilai Ekonomi Orang Melayu*. Kuala Lumpur: Akademi Pengajian Melayu Universiti Malaya

- Yaacob Harun. (1975). *Pembangunan komuniti di Rancangan FELDA Sungai Tiang, Kedah*. Universiti Malaya: Tidak diterbitkan.
- Yayasan FELDA (2014). *Pertambahan Dana Pendidikan*. http://www.yayasanfelda.net.my/index.php?option=com_content&view=article&id=221:antuan-pendidikan&catid=95:peneroka&Itemid=839&lang=ms [7 Januari 2014].
- Zahid Emby. (1997). *Kampung Buruh: Mengimbangkan kehidupan dengan hidup masyarakat*. Kuala Lumpur: Akademi Pengajian Melayu Universiti Malaya.
- Zulkifli Mohamad. (2010). *Penyelesaian Isu Harta Pusaka di Rancangan Felda: Kajian Kes Felda Lembah Bilut Bentong*. Universiti Malaya: Tidak diterbitkan